

Stefan Löfven: Tal vid Socialdemokraternas 39:e partikongress

Talare

Stefan Löfven
Partiledare

Datum

9 april 2017

Plats

Göteborg

Omständigheter

Den 8 april 2017 inledde Socialdemokraterna sin 39:e partikongress på Svenska Mässan i Göteborg. Detta var dagen efter terrordådet på Drottninggatan i Stockholm, vilket präglade många av de tal som hölls på kongressen.

- 1 Tack snälla ni, från djupet av mitt hjärta. Det är en stor, stor ära att få leda vårt socialdemokratiska parti. Det är en fantastisk känsla, ni anar inte! Det är så gott att se er här igen, efter det vi har gått igenom. Det är också en fantastisk känsla som jag har haft med mig under hela mitt vuxna liv, ja egentligen från SSU-
- 5 tiden: det vårt parti står för i goda tider, i svåra tider. Vi vävs samman av det som står beskrivet i vår portalparagraf i partiprogrammet. Vi vill forma ett samhälle grundat på demokratins ideal. Det är det absolut första. Vi förstår att ett samhälle inte kan vara långsiktigt föränderligt om det inte grundar sig i demokratin, att det är folket som styr.

10

- Men det handlar också om den mest grundläggande värderingen om alla människors lika värde och lika rätt. När vi drar konsekvenserna av det vet vi också att vi är en frihetsrörelse. Arbetarrörelsen, vårt parti, är en frihetsrörelse. Vi vill frigöra människor. Och när vi säger det menar vi alla. Alla har rätt till sin
- 15 frigörelse och det är därför vi bygger ett jämlikt samhälle och det är därför samhället måste präglas av det vackraste ord jag vet: solidaritet. Så har det varit förut. Så är det nu. Så kommer det att vara framåt. Det är med stolthet som jag tackar för förtroendet och jag lovar att göra mitt allra bästa och jobba riktigt hårt för vårt parti och för vårt land, tack!

20

- Men vänner, i fredags eftermiddag var det många som ringde sina nära och kära, i oro och förtvivlan. Många mötte de röster de kände igen: barn, familj, någon annan anhörig, den älskade. De kunde säga: "Hej kära bror!", "Hej mamma!". Men det var några fick söka sina anhöriga på sjukhus. Och det var några som
- 25 aldrig kommer att få höra rösten på sina älskade igen.

Stockholm och Sverige visade samtidigt i fredags så många svar, så många starka budskap som sade: "Jag finns här, om du behöver det.", "Är det någon som behöver mat? Jag har det.", "Är det någon som behöver rum för natten? Kom till oss!" Det var en stark signal, kanske den starkaste vi kan skicka till varandra i svåra tider: "Du är inte ensam!"

Inom kort i dag samlas många människor på Sergels Torg för att manifesteras precis detta och visa sammanhållningen. Vi kommer aldrig, aldrig att låta oss knäckas av denna terrorism. Aldrig. Jag är så stolt över så många i Sverige. Jag är så stolt som svensk, som statsminister. De människor jag har pratat om har visat Sveriges sanna ansikte, det riktiga ansiktet. Det med gemenskap, solidaritet, att vi håller ihop. Därför är det en så stor stolthet att få dela vårt fantastiska land med er alla.

Och om det nu var någon undrade över modet hos den svenska polisen, så gav polisen besked. Vi har sett bilderna på poliser som springer, helt orädda in i ett fullständigt i osäkert läge, för att kunna bistå så mycket som möjligt och så fort som möjligt. Vi har sett brandmän, ambulanspersonal, räddningstjänst och civila hjältar som klivit fram och gjort sitt. De kommer också härnäst att veta, och ni vet nu när ni prövades ni som gjorde allt detta, ni bestod provet. Det är en stolthet ni kommer kunna bära med er hela resten av era liv. Tack för vad ni gjorde!

Nu väcks frågan: Hur kommer det här att påverka Sverige på sikt? Vad gör det med vårt samhälle? När vi ser terrorismens vanvettiga mördande, men också gängmorden, kylan, råheten, de allt för stora sociala klyftorna, och i vår omvärld har vi krig, förföljelse, förtryck. Vad blir det då, vad riskerar det att bli, som vi får gemensamt i vårt samhälle? Det blir mindre trygghet. Det blir rädsla, oro, minskad tillit och därmed risk för ett slutet samhället – det som vi inte vill ha.

Precis här, kära vänner, ligger nu grunden i den uppgift som vi har framför oss, som svenskar, som socialdemokrater, under denna kongress, under kommande decennium. Vi är här för att svara upp mot precis den oron, för att vi vill att det gemensamma ska präglas av motsatsen till oro och förtvivlan. Det ska präglas av beslutsamhet, tillit, trygghet och framtidstro. Vi är kort och gott här för att vi ska skapa trygghet i en ny tid. Det är vår uppgift.

Då måste allra först det blocköverskridande arbetet i Sverige mot terrorismen

fortsätta. Det är en nationell uppgift; säkerheten för invånarna i Sverige ska stå över allt annat. I december 2015 slöt vi den första blocköverskridande överenskommelsen mot terrorism. Den innebar hårdare tag mot terrorns finansiering liksom stärkt insatsförmåga under en terrorattack. Vi har ökat
70 Säpos resurser. Vi slår ned på missbruket av svenska pass. Vi inför ett särskilt straffansvar för terroristresor och mottagande av terrorismutbildning.

Vi kommer nu att bjuda in de partier som var med och genomförde den nationella strategin mot terrorism för att ta det arbetet vidare, för att se vilka
75 steg vi måste ta för att ytterligare öka säkerheten. Vi behöver fortsätta att förebygga, försvåra och förhindra terrorismen med alla medel i vår makt. Vi ska jaga dessa mördare med den samlade kraften i den svenska demokratin. Här finns inga kompromisser!

80 I samma breda enighet ska vi stärka Sveriges totalförsvar. Jag har mött många försvarsanställda här hemma, jag har övernattat hos dem i Erbil när de bistår Peshmerga i kampen mot Daesh, och jag har tackat dem personligen i Mazar-e Sharif under försvaret mot talibanerna i Afghanistan. Det här är kvinnor och män som har svarat när Sverige har kallat. Men de behöver bli fler. Därför
85 anställer vi nu fler soldater och vi återinför värnplikten. Som militärt alliansfritt land ska vi alltid kunna freda vårt territorium. Då behöver nya generationer kliva fram, redo att försvara Sverige.

Men vi vet samtidigt att den starkaste säkerheten, den uthålliga säkerheten, är
90 den gemensamma säkerheten. Det är den som vi bygger med andra länder. Sveriges insatser för dialog i internationella sammanhang, och att hitta gemensamma pragmatiska lösningar tillsammans med andra länder stärker också vår säkerhet här hemma.

95 Nu finns det en och annan som vacklar om EU:s framtid. Men vi vet att EU måste vara en stark kraft i en orolig tid. En kraft som agerar enat mot terrorismen. En kraft som står upp mot Rysslands aggression i Ukraina och illegala annektering av Krim, liksom vi ska stå upp mot den syriska statsledningens avskyvärda övergrepp och gasattacker på sitt eget folk. Det är en
100 kraft som också attackerar det enorma säkerhetshot som klimatförändringarna innebär. Det arbetet ska Sverige vara med och leda. När andra vacklar kliver vi fram!

105 Nu stärker vi också den svenska polisen. Det är för att vi ska kunna möta
terrorhot men likaså möta gängbrottslighet och vardagsbrottsligheten. Vi har
ökat resurserna till polisen med 2,7 miljarder kronor. Vi har fördubblat antalet
platser på polishögskolan på bara ett år. Vi kommer att göra mer för polisen
framöver. Och den som får för sig att attackera blåljuspersonal, om det så är
110 polis, brandkår eller ambulans, ska ha ett hårt och kännbart straff. Ingen ska
attackera samhällets hjältar och tro sig komma undan med det. Glöm det!

Nu intensifierar vi också arbetet med att rensa bort vapnen från våra gator. Vi
fördubblar minimistrammet för grovt vapenbrott. Vi kommer ta bort
115 straffnedsättningarna för unga vuxna som gjort sig skyldiga till grova brott
flerfaldiga gånger. Vi ska strypa gängens intäkter. Vi ska ge oss på de här
kriminella gängens resurser och deras äodelar. Gängledarna ska inte sitta i
lyxbilar – de ska faktiskt sitta i fängelse.

120 Men vi behöver också arbeta förebyggande. De ungdomar som misstänks för
brott ska lagföras mycket snabbare. Därför vill vi inrätta jourdomstolar så att
samhället reagerar omedelbart när någon börjar begå brott. Vi lanserar det första
nationella brottsförebyggande programmet på 20 år. Det är för att färre ska
lockas in i brott och fler ska välja att lämna brottets bana. Och det här ska varje
125 brottsling veta: Agerar du mot vårt samhälle, mot vår gemenskap, då jagar vi dig
med allt vi har. Men om du har sonat dina brott och vill lämna
gängkriminaliteten kliver samhället fram och då ska du in i gemenskapen igen.
Det valet finns.

130 Polisen säger också: "Vi klarar det aldrig ensamma." Och de har rätt. Vi ska vara
hårda mot brott men också hårda mot brottens orsaker. Och nu har vi byggt
upp en ekonomisk kraft, under vår regeringstid, som gör detta möjligt. Vi har
fattat svåra viktiga beslut. Vi har riktat resurserna till att bekämpa
arbetslösheten, för där ligger roten till så mycket.

135 Nu är det ungefär 150 000 fler människor som går till jobbet jämfört med när vi
tillträdde, och de gör det i det som omvärlden betraktar som världens näst mest
innovativa ekonomi. Vi har den lägsta ungdomsarbetslösheten på 13 år. Vi har
den lägsta andelen som lever på bidrag sedan 1990-talet. Vi har den högsta
140 sysselsättningsgraden som EU någonsin uppmätt. Jag är inte nöjd med det men
vi är på rätt väg. Dessutom har vi nu vänt ett budgetunderskott till ett överskott
– där sitter landets finansminister Magdalena Andersson!

145 Men både jag och Magdalena vet att det är ingen enskild politikers förtjänst. Vi
gör alla våra insatser. Det är inte regeringen, det är ingen enskild politiker, det är
ingen enskild över huvud taget. Det är vi alla som lyfter Sverige och det ska vi
fortsätta med. Det är så vi gör i Sverige. Det gör att vi har en ekonomisk styrka
att agera framåt. Det har vi med oss nu när vi blickar in i nästa mandatperiod
150 2018 till 2022.

Vår bild av hur detta ska användas är den här: Den ekonomiska styrka vi har nu
ska användas till att sluta klyftor. Den ska användas till att förverkliga de löften
om frihet vi har ställt ut till våra barn. Då blir det gemensamma investeringar i
155 människor, i miljö, i kunskap och konkurrenskraft, i trygghet i nuet och hopp i
framtiden. Vi vill att Sveriges budskap ska vara: "Du är inte ensam." Och vårt
verktyg för detta är ett samhällsbygge för alla. Det är socialdemokrati.

Kampen mot arbetslösheten har varit min drivkraft genom hela min fackliga tid,
160 hela mitt politiska liv. Jag har sett på alldeles för nära håll vad arbetslösheten,
och framför allt långtidsarbetslösheten, gör med människor. Jag har sett det
alldeles för många gånger.

Nu har vi en mycket bra utgångspunkt. Redan i dag finns det 100 000 lediga
165 jobb i Sverige, 100 000 jobb! Det saknas kockar, lastbilschaufförer. Det saknas
undersköterskor, det saknas svetsare. Vi ska nå EU:s lägsta arbetslöshet och då
får vi också se till att gå till dem som i dag står allra lägst från arbetsmarknaden –
om det så är människor i socialt utsatta områden, människor som kanske lidit av
psykisk ohälsa, kanske har en funktionsnedsättning som gör att arbetsförmågan
170 är nedsatt eller människor som bor i bygder där många jobb försvunnit. Vi gör
inte skillnad på människa och människa. Kan du jobba ska du jobba.

Och höga ambitioner kräver stora reformer. Därför genomför vi nu ett
kunskapslyft med utbildningsplatser runt om i landet. Och jag pratar inte om
175 tusentals, jag pratar om tiotusentals och åter tiotusentals. Vi skapar jobb i hela
landet. Vi investerar 622 miljarder kronor i infrastruktur på 12 år och ökar
underhållet av järnvägen med nästan 50 procent. Vi satsar 6 miljarder kronor på
bostadsbyggandet vartenda år och vi har nu den högsta byggtakten på
decennier. Och nu kära vänner, nu fortsätter vi framåt. Vi ska frigöra styrkan i
180 hela vårt vackra land!

Då måste vi bland annat näst intill revolutionera etableringen av nyanlända. Vi har en enorm tillgång men vi står också inför en mycket stor uppgift. 1994,
185 under Balkankrigets allra värsta dagar, sökte 80 000 människor asyl i Sverige. 2015 var det 163 000 som sökte asyl. Då har vi ett par utmaningar. Den ena är precis den som Jonas Gahr Støre nämnde. Vi har en ordnad migrationspolitik och det innebär att man får söka asyl men de som får avslag måste återvända. Men den andra är att alla vuxna som får sitt uppehållstillstånd, de ska gå till
190 jobbet!

Nu ska vi inte upprepa de historiska misstagen och tro att de människor som flytt över halva världen är svaga, hjälplösa och behöver tas om hand. Ofta är det precis tvärtom. Vad vi ska göra är att se till att de får möjligheter. Det är studier i
195 det svenska språket. Det är praktik. Det kan vara utbildning till ett bristyrke. Men vi ska också ställa krav, precis som vi gör i Sverige: Gör dig anställningsbar. Kom dit jobben finns. Gör rätt för dig, och jag tvekar inte på att dessa människor är redo och vill bidra med sin kraft!

200 Att bryta segregationen och få till en framgångsrik etablering är kanske det närmaste decenniets största politiska samhällsuppgift. Men då är det också så, att i Sverige vacklar vi inte inför stora uppgifter. Vi axlar dem. Det är Sverige. I det arbetet ska vi aldrig tumma på våra värderingar. Jag vill att varje ung kvinna som växer upp i Sverige ska kunna studera, dessutom kliva in på vilken
205 arbetsplats hon vill. Rakryggad, stolt, självklar, fri från klassförakt och all form av förtryck. Och ingen, ingen, ska säga åt henne vad hon inte kan eller får göra. Jag vill att alla barn ska gå i en skola som är fri från religiösa inslag och ingen ska någonsin tvingas att bära slöja mot sin vilja. Jag vill att alla arbetsföra kvinnor ska arbeta, oavsett var de kommer ifrån.

210 Ja, det är en fråga om rätt och plikt – men det är också en fråga om jämställdhet och feminism. Enda vägen in i samhället är naturligtvis ett jobb. Det kommer att förbättra svenskan för den som saknar det och framför allt, ger ekonomiska möjligheter att göra egna val i livet. Det här är kort uttryckt också frihet. Och i
215 Sverige har kvinnor och män samma rättigheter, samma friheter. Punkt slut.

Ska vi klara etableringen, och det ska vi, måste vi också dela på ansvaret för flyktingmottagandet i Europeiska unionen. Det är bara genom EU vi kan skapa ett långsiktigt hållbart flyktingmottagande. Sverige ska inte tillbaka till den
220 situation som vi hade hösten 2015. Aldrig. Vår temporära lagstiftning har haft

effekt. Det är färre som söker sig till Sverige och det är fler som söker sig till andra länder. Det var precis det som var avsikten. Och det innebär att de lagar som vi nu ska lägga framöver, när den tillfälliga lagstiftningen har upphört, kan
225 inte skilja sig nämnvärt från övriga EU. EU måste komma framåt tillsammans. Då ska vi tänka så här: 27 länder gemensamt kommer alltid kunna göra mer för flyktingar än några enskilda länder. Vi ska göra mer i första linjen, med starkare insatser för att människor inte ska behöva fly över huvudtaget och för att ge
230 människovärdig flyktinghjälp i närområdet. Den andra linjen är just ett gemensamt asylsystem, där ansvaret inte lämpas över på några få länder i EU utan delas gemensamt av alla. Den som inte vill dela det ansvaret – för dem menar vi att EU-pengar faktiskt kan dras in. Kräv din rätt – gör din plikt. Det står vi för, i Sverige, det står vi för i Europa!

235 Nu vill jag prata om välfärd utifrån några olika perspektiv. När vi skapar trygghet i en ny tid måste alla också kunna veta med säkerhet att välfärden finns där för dem när de behöver den. Det här kommer bland annat att kräva massiva rekryteringar i välfärden under de kommande åren. Vi har satsat ungefär 30 miljarder kronor för att stärka Sveriges välfärd. Sveriges Kommuner och
240 Landsting rapporterar bland annat att vi fått 52 000 fler heltidsanställda på två år. Men det räcker inte. Vi måste anställa fler.

Bara under nästa mandatperiod, kära vänner, ska det byggas ungefär 800 förskolor, ungefär 300 nya grundskolor och 135 nya gymnasieskolor. Det är en
245 kär utmaning. Det är en otrolig, spännande och rolig utmaning att få bygga skolor. Och de ska bemannas. De ska bemannas med bland annat lärare som har både kraft och mandat att få bort mobbning och mobilspelande och sätta fullt fokus på kunskap och bildning. Jag vägrar lämna en enda unge i en stökig klass eller förfallen skola. Jag gör det av ideologiska skäl. Kunskap är makt och
250 makten ska delas av alla!

Fler och fler människor lever allt längre. Det är en enorm framgång för människan, mänskligheten och välfärden. Det är fantastiskt. Men då behöver vi en vård och en omsorg som är lika fantastiskt bra på att behandla cancer,
255 demens eller för den delen multipelsjukdomar. Vi behöver en mer jämlik sjukvård som finns där oavsett var du bor, som fungerar oavsett var du bor, med cancervård och med specialistvård som sätts in direkt när du behöver den. Vi behöver sjuksköterskor, läkare, specialister, inte minst den som finns där om man får det där mycket svåra samtalet när livet vänder. Vi behöver rekrytera

omsorgspersonal. De ska naturligtvis ge hjälp med vardagsbestyren, men det skadar inte om man också har tid att sätta sig ner för ett hjärtligt samtal över en kopp fika.

265 Det är därför, vänner, vi ska anställa tiotusentals och åter tiotusentals nya kvinnor och män i vår välfärd under den kommande mandatperioden. Nu är det ekonomiskt möjligt, det kommer att ge oss EU:s lägsta arbetslöshet och det skapar trygghet i en ny tid.

270 Den 16 februari i år skickade jag mina varma gratulationer till vår partivän Stina Sjölin. Hon firade då sin hundraårsdag på Knutsgårdens servicehus utanför Sundsvall. Jag känner ofta en så stark tacksamhet till generationerna före vår generation, som har trampat upp de där stigarna som vi nu kan gå på. De som gick före, Stina och hennes generation, det är deras arbete som skapade
275 välståndet och det är deras fördelning av detta välstånd som har gjort det möjligt för ett fosterbarn att leva ett så fantastiskt liv som jag har fått göra. Det gäller hela min generation. De förtjänar respekt – ja. Men de förtjänar också en starkare ekonomisk trygghet. Och nu pratar inte jag om snällhet – jag pratar om vårt moraliska ansvar.

280 Vi har börjat leverera med ett höjt bostadstillägg, med billigare tandvård och gratis primärvård för de allra äldsta. Och vi har redan fattat beslut om sänkta skatter för pensionärer och vi har redan flaggat upp vad som kommer nästa år. När vi kommer dit har vi sänkt skatten för 1,7 miljoner pensionärer. Nu ska vi
285 också se till att förbättra PPM-systemet. Ingen ska behöva bli lurad på sina pensionspengar, och det som nu går till skyhöga avgifter ska gå till en stark pension i stället. Vi ska fortsätta förstärka ekonomin för de pensionärer som har det tuffast och vi ger oss inte: Lön och pension ska beskattas lika.

290 Det mest grundläggande ändå i vårt samhällsbygge kommer alltid vara försvaret av demokratin. Terror i vår närhet har begåtts av både religiösa fundamentalister och politiska extremister. Nu ser vi hur hatiska krafter försöker påverka det demokratiska samtalet. De här krafterna hotar politiker, journalister, kulturpersonligheter. De hotar folk som försöker göra sin röst hörd
295 och de försöker skrämman människor till tystnad.

Det här är inget oskyldigt. Det här är inga barnsjukdomar i sociala medier som kommer att växa bort av sig själv. Fråga dem som utsätts för våld och

300 brandattentat. Fråga familjerna i de judiska församlingarna, nu senast i Umeå.
Fråga alla dem som sörjer 77 som dödades i Oslo och på Utøya. Det här, mina
vänner, är allvar. Demokratin måste värnas, måste försvaras. Då har vi alla en
plikt, vi som människor – och nu pratar jag om oss som individer i hela
305 samhället – att försöka förstå varandra lite bättre, att försöka förstå vår nästa
och ta ansvar för vår egen ton och alltid ta avstånd och reagera mot kränkningar
som vi ser eller hör. Att helt enkelt leva efter den kanske enklaste, tydligaste,
mest basala moraliska regeln: Behandla andra som du själv vill bli behandlad.
Låt mig läsa något som jag tror är en bön. Den är från 1600-talet och skriven av
William Penn. Den säger allt:

310

*Ge oss mod att möta det nya, tålamod att förstå det främmande och visdom att
ta emot det goda som kan finnas
där vi minst av allt väntat det. Hjälps oss att värda all god vilja och strävan, och
om vi avvisar en människas*

315

åsikter, bevara oss då från att ta avstånd från henne som person.

Det håller än. Vägra tolerera det som är vedervärdigt. Stå emot! Säg ifrån! Låt
ingen få trampa på människovärdet.

320

Det här är, kära vänner, det samhällsbygge jag ser framför mig under de
kommande åren. Vi ska se till att det gemensamma i Sverige ska bli till orons
motsats: Det ska bli Trygghet, tillit, hopp, framtidstro. Då måste alla som kan
jobba jobba. Då behöver vi fler poliser och fler
försvarsanställda som är redo att försvara säkerheten i vårt land. Då behöver vi
325 fler läkare, sjuksköterskor och äldreomsorgspersonal. Vi behöver fler bostäder,
fler bibliotek, fler vägar, bättre vägar och bättre järnvägar. Sverige ska stärkas,
demokratin försvaras och framtidstron säkras för nästa generation, och nästa,
och nästa.

330

Vi vet egentligen bara två saker om framtiden: Vi vet att framtiden blir
annorlunda. Samhället ser annorlunda ut i framtiden än det gör i dag. Men vi
vet också att det finns inget som är förutbestämt i den framtiden. Det är upp till
oss att forma den framtiden och därför har jag också en sista enkel uppmaning,
till alla oss, till alla er som lyssnar där hemma:

335

Kliv fram! Kliv fram! Jag vägrar att se demokratin som något system där
politiker producerar och medborgare konsumerar. Du är så mycket mer än din

340 röstsedel. Vi kan bara göra det här tillsammans och vi måste alla bidra till att
forma just det där viktiga, viktiga budskapet: "Du är inte ensam!" Så gör din
345 plikt mot samhället och mot dig själv. Låt inte ditt samhälle kuvas av extremister
och fundamentalister. Stå upp för de värderingar du tror på, så du i framtiden
kan säga till dina barn och barnbarn: "Jag klev fram. Jag gjorde mitt. Jag var med
och skapade trygghet i en ny tid!"

Källa

<div>Manuskript hämtat från socialdemokraterna.se (2025-06-25)</div>

Taggar

2010-tal, 2017, Man, Politiska tal, Socialdemokraterna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/stefan-lofven-tal-vid-socialdemokraternas-39-e-partikongress>